

Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

28 kwietnia 2021 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu złotej monety o nominale 100 zł oraz srebrnej monety o nominale 50 zł „230. rocznica Konstytucji 3 Maja – dzieła odrodzonej Rzeczypospolitej”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

100. rocznica III Powstania Śląskiego

Monety kolekcjonerskie

100. rocznica III Powstania Śląskiego

15 kwietnia 2021 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu złotą monetę o nominale 200 zł oraz srebrną monetę o nominale 10 zł „100. rocznica III Powstania Śląskiego”.

III Powstanie Śląskie wybuchło w nocy z 2 na 3 maja 1921 r. i było reakcją na wieść o planowanym przyznaniu Niemcom większości przemysłowej części Górnego Śląska. Zostało ono poprzedzone strajkiem powszechnym, który objął 97% zakładów przemysłowych. Działaniami powstańców kierował Wojciech Korfanty, który obwołał się dyktatorem III Powstania Śląskiego. Według historyków do kulminacyjnej bitwy doszło w rejonie Góry Świętej Anny w dniach od 21 do 26 maja 1921 r. Została ona w końcu zajęta przez Niemców. Powstańcom udało się jednak utrzymać front, a ponadto 23 maja 1921 r. wygrać bitwę pod Olzą.

5 lipca 1921 r., po kilkudniowych negocjacjach strony konfliktu zawarły rozejm. Rozpoczęły się kolejne, długie negocjacje w sprawie granic i dopiero w październiku 1921 r. decyzją Rady Ligi Narodów oraz Rady Ambasadorów doszło do finalnego podziału obszaru plebiscytowego. Polska otrzymała mniejszy obszar, ale bardziej uprzemysłowiony. Podział ten był bardziej korzystny dla Polski niż proponowany przed wybuchem III Powstania Śląskiego. 15 maja 1922 r. podpisano w Genewie konwencję, na mocy której uregulowano sprawy gospodarcze oraz prawa mniejszości po obu stronach granicy. W następnych miesiącach Polska przejęła przyznany jej obszar Górnego Śląska.

Nominał 200 zł
metal: Au 900/1000
stempel: lustrzany
średnica: 27,00 mm
masa: 15,50 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 1500 szt.

Nominał 10 zł
metal: Ag 925/1000
stempel: lustrzany
średnica: 32,00 mm
masa: 14,14 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 12 000 szt.

Projektant: Sebastian Mikołajczak
Emitent: NBP
Na zlecenie NBP
monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

III Powstanie Śląskie wpisuje się w nurt polskich powstań narodowych. Umożliwiło ono powrót części Górnego Śląska do macierzy, a jego potencjał gospodarczy odegrał bardzo ważną rolę w odbudowie i rozwoju reszty ziem polskich. Ślężacy uzyskali natomiast w dużej mierze możliwości rozwoju swojej kultury i awansu społecznego w wolnej Polsce.

Moneta srebrna przedstawia dwóch powstańców obsługujących zdobyczny niemiecki ciężki karabin maszynowy Maxim wz. 1908. Są oni w ubraniach cywilnych, jak większość powstańców. Nad nimi umieszczono orła powstańczego, który był malowany na większości sztandarów w czasie III Powstania Śląskiego.

Na monecie złotej umieszczono sylwetki dwóch powstańców, którzy obsługują zdobyczny niemiecki ciężki karabin maszynowy Maxim wz. 1908. Obok zaprezentowano sztandar powstańczy z napisem „Tobie Polsko” i wizerunkiem orła powstańczego. Wykonano go na początku 1920 r. w pracowni przy redakcji pisma „Katolik” w Bytomiu. Sztandar ten ukrywał przez lata uczestnik trzech powstań śląskich Alojzy Szulc, który w maju 1968 r. sprzedał go do Muzeum Czynu Powstańczego na Górze Świętej Anny, gdzie jest jednym z najcenniejszych eksponatów.

prof. dr hab. Zygmunt Woźniczka